

Det staar for mig som et Faktum, at den højtærede Konsejlspræsident og hans Venner staa som de sejrende, de staa paa en Grund, som de ikke have staaet paa i mange Aar. Jeg gaar nok ud fra som givet, at vi her vel endnu have et og andet, at sige, men for Mesten er alt afgjort. Det er det Punkt, der pincer og opfylder enhver med Bitterhed og Mismod overfor denne Sag. Jeg er vis paa, at adskillige af Dem ville sige: Ja, det kan godt gaa overfor Befolkningen. Vi have selv erkendt, at det ikke nytter at blive ved at staa — undskyld jeg benytter Udtrykket — og gale her i Rigsdagen og andre Steder om Provisorierne og alt, hvad dertil hører; det nytter ingen Ting, vi maa tage fat paa de praktiske Reforme, og dem, der ikke ere til Demokratiet's Fordel, lade vi ligge. Jeg er vis paa, at det sige De eller tænke De højt i Deres stille Sind: Det kan nok gaa overfor Befolkningen, naar vi blot ikke havde det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgfreds. Det er mærkværdigt, som han har spillet en vis Rolle i adskillige Mennefters Fantasi i det halvandet Aars Tid, jeg har været her. Jeg som herind i den Tanke, at adskillige af dem, som jeg nærmest stod sammen med, vare tilbøjelige til velvillig Samvirken med det ærede Medlem og hans Venner. Men nej, Modstanden mod vore fælles Modstandere hører man ikke noget om, men stadig om Mistænkeliggørelse og Underlæggen af andre Hensigter overfor det ærede Medlem. Det ærede Medlems Fortid kender jeg lige-
 saa godt som de ærede Medlemmer, jeg skal i alt Fald ikke videre udtale mig derom, men jeg vil kun sige som min faste og aldeles sikre Overbevisning, at om dette ærede Medlem forsvandt sporløst fra denne Jord eller fra denne Verden et eller andet Steds hen, er jeg dog vis paa, at Modstanden i det hele taget mod og Misbilligelse af Reforme af denne Slags vilde rejse sig med fornøjet Styrke. Jeg er vis paa, at jeg her ikke tager fejl af det danske Demokrati. Det kan finde et Haab eller to brudt, men Demokratiet lægger ud paa ny, det er jeg vis paa, selv om det skulde ske, hvad jeg er vis paa ikke vil ske, at det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgfreds skulde forsvinde. Det er egentlig i Korthed, hvad jeg har at sige her; jeg har ment at ville fremsætte

dette for at klare mit eget individuelle Stade overfor denne Sag, og hvad dermed staar i Forbindelse. Jeg har forsøgt paa at gøre det saa upartisk som muligt, idet jeg fremhævede det bestemte lille Træk, jeg kunde se, at enkelte Smaafolk paa Landet vilde have Nytte og Gavn af Reformen, men at det for hele det store Demokrati, den almindelige overvejende Del af de ubemidlede vil blive en forøget Udgift, og at endvidere det store Punkt maatte komme med i Betragtning, at Modstandskraften saa er brudt i det hele, og at det er trukket ud for en længere Fremtid, hvorvidt vi overhovedet skulde opnaa, at de Tanker, som ere nedlagte i den Forsatning, som vi vel desværre ikke kunne siges at have, kunne komme til fuld Anerkendelse. Jeg har tilladt mig at fremføre dette, men jeg skal ikke komme videre ind paa dette, saa meget mere, som jeg veed, at det er overflødigt og unyttigt at stille Ændringsforslag. Jeg anser Sagen som forud vedtaget, og at det i og for sig er givet paa Forhaand, hvordan den skal være. Dette er kun en Slags Slutningsparade, som Lovforslaget skal gaa igennem denne Sal. Jeg skal slutte med at sige, at jeg selvfølgelig ikke kan eller vil give dette Lovforslag min Stemme.

Tauber: Jeg maa begynde med at gentage, hvad jeg tidligere har udtalt, at jeg i ingen Henseende er nogen principiel Modstander af en Stat paa Bajerstol; jeg betragter den som et nyttigt og vigtigt Kompensationsmiddel for en Toldreform og for andre demokratisk Reforme. Naar jeg desuagtet kommer til at slutte med det samme, som den sidste ærede Taler sluttede med, at jeg ikke agtede at give denne Lov min Stemme, ligger det i Momenter, som allerede vilde være ærede Medlemmer bekendte fra tidligere Forhandlinger, men ligesaa meget i Momenter, som ere komne til senere. Da vi for et Par Maanedes siden forhandlede denne Sag, i Princippet paa Grundlag af første Linie i Loven om Bestatning af Sukkeret, da forelaa der en ganske anden Lov for os — eller rettere oppe i Landstinget — end den, der her er Tale om. Det ærede Finansminister har ogsaa i sit Indledningsforedrag i Dag givet os en Udgift over den væslende Stævne, som denne Sag